

SPIS RZECZY

Poeci Oświecenia | 5

SWIAT POPRAWIAĆ — ZUCHWAŁE RZEMIOSŁO

Elżbieta Drużbacka | 25

Opisanie czterech części roku. Pierwsza część roku.

Wiosna | 26

Pochwała lasów i miłego w nich na osobności życia | 27

Na pysznego Narcyssa uciekającego od miłości nimfy

Echo nazwanej | 30

Zły obyczaj w Polsce | 32

Józef Andrzej Załuski | 33

Panna nie dość bogata do ślubowania ubóstwa | 34

Do Michała proszącego mnie, bym mu napisał sonet | 34

Parabolka o osle na naszych osłach | 34

Thren we łzach tonącego libertyna wierszem wolnym | 36

Franciszka Urszula Radziwiłłowa | 39

Zagadki | 40

Kawaler ładny mniej rozumny | 40

Wolne kochanie | 41

Początek kochania | 41

Tekst na szczęśliwy powrót JO. Księcia | 42

Wacław Rzewuski | 45

O równości szczęścia doczesnego | 46

Gaj | 49

Noc | 50

Józef Epifani Minasowicz | 51

Na wiek teraźniejszy | 52

Na „Zbiór rytmów polskich” | 52

Na rymotwórcę potwarnego | 53

Franciszek Bohomolec | 55

Do JMCi Pana Grzegorza Łyszkiewicza, prezydenta warszawskiego | 56

[Ten mym zdaniem dobrze żyje...] | 57

Wieczory. Do WWJMCi Państwa Jana i Prowidencji Czempieńskich | 57

Wiersze anonimowe z okresu konfederacji radomskiej, barskiej i pierwszego rozbioru | 59

Wynurzenie życliwości cnotliwych Polaków | 60

Kabała 1767 | 60

Do Jędrzeja Zamoyskiego, niegdyś kanclerza koronnego | 62

Odważny Polak na Marsowym Polu | 63

Marsz IMć Pana Sawy Calińskiego | 63

Na maszkaradę niewolników | 64

Odpowiedź jednej damy w maszkaradzie niewolników będącej | 65

Gracjan Piotrowski | 67

Na chwałę próżnego dawnego gustu nauk | 68

Adam Naruszewicz | 73

Zabawa moja | 74

Do Stanisława Augusta... na dzień 17 stycznia uro-
dzeniem jego znakomity | 74

Na powrót senatorów | 75

Do przyjaciela smutnego | 77

Szczęśliwość | 77

Do strumienia | 78

Do jutrenki | 79

Filzanka | 80

Głos umarłych | 81

Balon | 82

Chudy literat | 83

Celestyn Czaplic | 89

Na Solec | 90

Ignacy Krasicki | 91

Wiersze różne

Noc | 92

O pochwałach. Do króla | 92

[Święta miłości kochanej ojczyzny...] | 93

Powązki | 94

[Gdybym ja był Szwajcarem...] | 94

Czerwony złoty | 95

Laur | 96

Do pana Wojciecha [I] | 97

Do pana Jędrzeja | 97

Do tegoż | 97

Osobność | 97

Do księdza Marcina | 98

Nadgrobek chłopca | 98

Do pana Wojciecha [II] | 99

Do pana Michała | 99

Do... [Czemuż się skarżysz na Fortuny ciosy...] | 99

Do... [Szacowny starcze, iskerko ostatnia...] | 100

[Mój panie Janie, dość się młodym marzy...] | 101

Do księdza plebana | 101

Dworak | 102

[Myśli słodka, gdy spokojna...] | 103

Do... [Wielkie miejsca pożądane...] | 103

Nadgrobek Piotrowi Baudouin, misjonarzowi | 103

Nadgrobek Stanisławowi Konarskiemu, Scholarum

Piarum | 104

Gdyrania starego Bartłomieja | 104

Do pana Ignacego | 104

Do Grzegorza | 105

Myśli starca | 105

Dwór | 106

Prostak | 106

Mierność | 106

Do Marcina | 107

Pociecha | 107

Do Boga | 108

[O Kochanowski! Ty, coś pisał czule...] | 108

[Zniósł moment, co wiek skaził...] | 109

Pieśń na 3 dzień maja | 109

Nadzieja | 110

O quid solutis beatius curis? | 110

Wiersze z prozą

Do M. H. K. K. W. | 111

Do S. D. K. G. | 111

Do S... | 111

Do J. B. | 112

Do... [Kiedy zimno albo mglisto...] | 113

Do... [Uskarżasz się waszmość pan...] | 114

Do... [Szczęście to jest dla narodu...] | 114

Do... [Przeczytałem książkę...] | 115

Do... [Gdyś raczył waszmość pan...] | 116

Bajki i przypowieści

Wstęp do bajek | 117

Abuzei i Tair | 117

Potok i rzeka | 117

Orzeł i jastrząb | 117

Ojciec łakomy, syn rozrzutny | 118

Szczur i kot | 118

Syn i ojciec | 118

Osiel i baran | 118

Ptaszki w klatce | 118

Osiel i wół | 118

Filozof | 119

Zwierzęta i niedźwiedź | 119

Owieczka i pasterz | 119

Łakomy i zazdrosny | 119

Dwa psy | 120

Przyjaciel | 120

Konie i furman | 120

Komar i mucha | 120

Słoń i pszczoła | 120

Dziecię i ojciec | 121

Dewotka | 121

Potok i rzeka | 121

Lew pokorny | 121

Mądry i głupi | 122

Słowik i szczygieł | 122

Furman i motyl | 122

Jagnię i wilcy | 122

Chleb i szabla | 122

Król i pisarze | 122

Pan i kotka | 123

Szczurek i matka | 123

Sąsiedztwo | 123

Jastrząb i sokół | 123

Sułtan w piekle | 123

Koniec | 124

Bajki nowe

Chłop i Jowisz | 125

Filozof | 125

Wróbel | 126

Platon | 126

- Rumak i żrzebiec | 126
 Przyjaciele | 127
 Cesarz chiński i syn jego | 128
 Kogut | 128
 Dudek | 129
 Lew i osioł | 129
 Lew, koza, owca i krowa | 130
 Satyry i listy
 Do króla | 131
 Pijaństwo | 133
 Do Krzysztofa Szembeka, koadiutora płockiego | 136
 Do pana Rodkiewicza | 137
 Stanisław Trembecki | 141
 Powązki | 142
 Wilk i baranek | 144
 Myszka, kot i kogut | 145
 Do generałowej Zofii Wittowej | 146
 Do Najjaśniejszego Pana | 147
 Gość w Heilsbergu | 150
 Do Wojciecha Miera bawiącego na wsi | 152
 Do księcia Repnina | 154
 Józef Szymanowski | 155
 [Anusia ładna...] | 156
 [Zosiu, Zosiu, moja luba...] | 156
 [Już nie usłyszysz mego westchnienia...] | 157
 [Co też ta miłość wyrabia ze mną!] | 157
 [Jużci przyjemna chwila dopływa...] | 157
 Felicjan Wykowski | 159
 Wiersz złożony 1773 | 160
 Grzegorz Piramowicz | 167
 Na ogród jaśnie wielmożnego Potockiego | 168
 Apostrofa do Filidy | 169
 Feliks Gawdzicki | 173
 Rano | 174
 Pocałowanie | 175
 Do Dyzmy T... | 176
 Do Jaśnie Wielmożnego JMci księdza Hugona Sztumberg Kołłątaja | 178
 Józef Koblański | 179
 Komin | 180
 Oda na maski krakowskie w karnawał 1773 | 180
 Moje życzenie. Do przyjaciela | 181
 Jesień 1773 | 182
 Konstancja Benisławska | 183
 Pieśń przed zaczęciem dzieła | 184
 Modlitwa poranna | 184
 Wyraża się potęgą miłości ku Chrystusowi | 185
 W młodości śmierć sobie rokuje | 185
 Wzywa wszelkie stworzenie, iżby chwaliły Boga | 186
 Modlitwa do Boga Ojca | 187
 Franciszek Karpiński | 189
 Do Justyny. Tęskność na wiosnę | 190
 Pożegnanie z Lindorą w górach | 190
 Laura i Filon | 191
 Do Justyny | 194
 O Justynie | 194
 Na odmienione Nadprucie | 194
 O nieszczęściach ojczyzny i rzezi humanńskiej | 195
 Powietrze i wojna w kraju | 195
 Tęskność do kraju | 196
 Duma Lukierdy, czyli Luidgardy | 197
 Smutek | 198
 Mazurek | 198
 Szczęśliwość | 198
 Żebak przy drodze | 199
 Przypomnienie dawnej miłości | 199
 Szczęście przy Dorydzie | 200
 Do grzecznej tylko Lindory w lutym | 200
 Pieśń mazurska | 200
 Pieśń dziada sokalskiego w kordonie cesarskim | 201
 Pieśń pasterska do Zosi | 201
 [Do mnie, do mnie, chłopczęta...] | 202
 O szczęściu człowieka. List do Rozyny | 202
 Pieśń poranna | 203
 Pieśń o narodzeniu pańskim | 203
 Pieśń wieczorna | 203
 Powrót z Warszawy na wieś | 204
 Na dzień trzeci maja 1791 | 206
 Zale Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta | 206
 Franciszek Dionizy Kniaźnin | 209
 Erotyki
 Do lutni | 210
 Zbyt ni zapal | 210
 Słodka potucha | 211
 Dolegliwość | 211
 Wiek młody | 212
 Smutna sytuacja | 213
 Do Fabiana | 213
 Melancholia | 214
 Życie moje | 214
 Do gwiazd | 215
 Konwalie | 215
 Filozof z biedy | 215
 Samotność | 216
 Liryki
 Do Karola Berkena | 217
 Do nocy | 217
 Do Celestyna Czaplica | 218
 Krosienka | 218
 Do wąsów | 219
 Matka obywatelka | 219
 Do Piotra Borzęckiego | 220
 Dwie lipy | 221
 Babia Góra. Do Pawła Czenpińskiego | 221

Ody z pośmiertnych rękopisów

- Do Klimeny | 223
 Do Franciszka Karpińskiego | 223
 O Teonie | 223
 Do róży | 223
 Poranek | 224
 Do księżycy | 224
 Erotykon | 225
 Do Boga | 226
 Marsz polski | 226
 Na rewolucję 1794 | 226
 Wojciech Mier | 229
 Moja filozofia | 230
 Do księdza Grzegorza Piramowicza | 231
 Cztery pory roku. Do Kossowskiej | 232
 Wiersz zrobiony w izbie księdza biskupa warmińskiego | 232
 Dwa koguty | 233
 Z Tybula | 234
 Kajetan Węgierski | 235
 Obywatel prawy | 236
 Skarga kanonika na kowala | 237
 Co kto lubi | 238
 Filozof | 238
 O pożytku niemienia | 238
 List do wierszopisów | 240
 Portrety pięciu Elżbiet | 242
 Moja ekskuza | 243
 Lasek | 245
 Jędrzejowi Zamoyskiemu niegdy kanclerzowi koronemu | 247
 Do Aleksandry z Lubomirskich Potockiej w dzień jej imienin | 249
 Na wjazd do Warszawy senatora | 250
 Napis na domku | 252
 Na ścianie La Grande-Chartreuse | 252
 Jan Ancuta | 253
 Spacer nocny po Warszawie | 254
 Do przyjaciela na wieś | 256
 Jan Czyż | 259
 Doniesienie przyjacielowi | 260
 Wiersze do JMCi Pana Tadeusza Czernieckiego | 261
 Ignacy Potocki | 263
 [Greczyn do nieba, jeśli każesz, wzleci...] | 264
 Stanisław Kostka Potocki | 267
 Myśl o wielkości poetycznej | 268
 Wiersz o niepewności losów | 268
 Rozum i serce | 269
 Piosneczka do snu | 269
 O Ossyjanie | 269
 Piekło. Sen | 270
 Czary | 271
 Wiersz do Grzegorza Piramowicza | 271
 Walenty Gurski | 273
 Przeklęstwo kochanki | 274
 Na zmiennika | 274
 Południe | 275
 Żniwo | 275
 Do malarza | 276
 Pobudka do Polaków | 277
 Ignacy Jaxa Bykowski | 279
 Szczęśliwe życie proboszcza na parafii | 280
 Przy oddaniu pieska bonońskiego | 280
 Michał Hieronim Juszyński | 281
 Nowy Rok | 282
 Nieszczęście | 283
 Do P. W. | 284
 Jan Drozdowski | 285
 Goły do gołego | 286
 Do księdza Albertrandego | 286
 Życzenia na wiek XIX | 286
 Józef Wybicki | 289
 Podróżny w Pawłowie | 290
 Modlitwa do domku | 290
 [Gdyby można w dni kilka...] | 291
 Do Książnina | 291
 Pieśń legionów polskich w Włoszech | 292
 Wojciech Bogusławski | 293
 Piosneczka Dominika ojca | 294
 Piosneczka Kokla | 294
 Piosneczka Bardosa | 294
 Hymn | 295
 Hymn do słońca | 295
 Franciszek Zabłocki | 297
 Pieśń | 298
 Duma ubogiego literata | 298
 Oddalenie się z Warszawy literata | 300
 Na uchwałę stu tysięcy wojska | 304
 Do zgromadzonych stanów | 305
 Opisanie geniusza satyry autorowi paszkwilów | 305
 Do fiaków | 307
 Julian Ursyn Niemcewicz | 309
 Wiersze na wierzchołku góry Etny pisan
 1784 | 310
 Duma o Żółkiewskim | 310
 Sowa, zięba i krogulec | 311
 Na hersztów targowickich | 312
 Wiosna | 315
 Myśl o szczęściu | 318
 Życzenia w samotności | 318
 Alondzo i Helena | 319
 Pogrzeb księcia Józefa Poniatowskiego | 320
 Jakub Jasiński | 323
 Jaś i Zosia | 324
 Śpiewka | 324
 Mój raj | 325

- Fortuna | 325
 Na wzrost Warszawy | 326
 Melancholia | 326
 Do świętoszka | 327
 Moja piosenka | 328
 Kij krzywy | 329
 Do Boga | 330
 Wiersz w czasie obchodzonej żałoby przez dwór polski po Ludwiku XVI | 332
 Do egzulantów polskich. O stałości | 334
 Do narodu | 336
 Wincenty Ignacy Marewicz | 339
 Do fraczków | 340
 Nie ma Kasi | 341
 Odpust | 341
 Franciszek Jaxa Makulski | 343
 Pobudka | 344
 Marsz | 345
 Rajmund Korsak | 347
 Nagrobek generała Jasińskiego | 348
 Do Aleksandra Chodkiewicza | 348
 Michał Jurkowski | 351
 Sztuka wierszopiska | 352
 Literat zakochany | 352
 Michał Wyszkowski | 355
 Myśl moja | 356
 Do Juliana Ursyna Niemcewicza, pośła inflanckiego | 356
 Wiersz do Alojzego Felińskiego | 358
 Anakreontyk | 359
 Józef Kochański | 361
 Do Jasia o fryzurze | 362
 Do Juliana Niemcewicza | 363
 Wiersze anonimowe doby Sejmu Wielkiego, targowicy i powstania kościuszkowskiego | 367
 Ostrzeżenie | 368
 Zapytanie do stanów sejmujących | 369
 Do konfederacji targowickiej | 371
 Sejm grodzieński | 372
 Ojczyzna do swoich synów | 372
 Do broni. 1794 | 374
 Śpiewka włościan krakowiaków | 375
 Pieśń żołnierska w czasie powstania narodowego | 375
 Marsz przy powstaniu narodu litewskiego | 376
 Marsz żmudzki | 377
 Karmaniol | 378
 Ça ira | 378
 Wiersz do Polaków roku 1794 | 379
 Hugo Kołłątaj | 381
 Ekloga napisana z przyczyny powziętej wiadomości o śmierci Matki mojej | 382
 Uwagi nade mną samym i nad moim uwięzieniem | 386
 Adam Jerzy Czartoryski | 389
 Bard polski | 390
 Józef Morelowski | 393
 Tren I | 394
 Tren XII | 395
 Pieśń do Połoty | 395
 Do Boga. Pieśń wieczorna | 396
 Jan Paweł Woronicz | 397
 Pieśni wiejskie dla JWJ. księdza Gaspra Cieciszowskiego | 398
 Hymn do Boga | 400
 Alojzy Feliński | 407
 Pieśń ochotników krakowskich | 408
 Do Kościuszki | 408
 Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego | 412
 Cyprian Godebski | 413
 Wiersz do siebie samego w roku 1802 | 414
 Wiersz do Jędrzeja Horodyskiego | 415
 Do Arysta | 416
 Cyfra na jaworze | 417
 Wiersz do legiów polskich | 417
 Wincenty Gozdawa Reklewski | 429
 Halina | 430
 Krakowiaki | 430
 Andrzej Brodziński | 433
 O łzach Ismeny | 434
 Do filozofa o nowym systemacie | 434
 Przyczyna, dla której moje pieśni są prostym anakreontykiem | 434
 Swoboda umysłu mego | 435
 Pożegnanie z kochanką | 435
 Kazimierz Brodziński | 437
 Żołnierz nad rzeką Moskwą w r. 1812 | 438
 Przy oddaniu medalu Kopczyńskiemu | 438
 Do Hanny | 439
 Pasterka | 439
 Dumka | 440
 Wieczór | 441
 Przechadzka wieczorna | 441
 Chorągiewka | 442
 Chłopek | 443
 Pole raszyńskie | 443
 Śpiewka | 444
 Dnia 9 września 1831 | 445
 Do Niemcewicza | 445
 Do Muzy | 446
 Hiacynt Jabłoński | 447
 Nawalność burzy | 448
 Zbrojne powstanie | 448
 Batalia pod Tczewem | 448
 Wincenty Turski | 451
 Do Tadeusza Czackiego 1807 w Krakowie | 452

SPIS RZECZY

- Do generała Dąbrowskiego | 453
Do legii polskich | 453
W dzień 15 sierpnia roku 1809 Kraków | 454
Kantorbery Tymowski | 455
Dumanie żołnierza polskiego | 456
Elegia z powodu wprowadzenia zwłok księcia Józefa
Poniatowskiego | 458
Maria Wirtemberska | 461
Róża | 462
Marynki | 462
Dumania jesienne | 462
Ludwik Kropiński | 463
Do Lucyny | 464
Te brzoza kilka | 464
Miłość filozofa | 464
Czas | 464
Nikodem Muśnicki | 465
Do prawdy | 466
Melancholia na przechadzce | 466
Do czasu | 466
Na rozpędzenie melancholii | 467
Wygnaniec nad Dnieprem | 467
Dyzma Bończa Tomaszewski | 469
Na Peczarę nad Bohem | 470
Nagrobek Szczęsnemu Potockiemu | 470
Na rok 1813 | 470
Jan Gorczyzewski | 475
O trudności wynalezienia rymu | 476
Kajetan Koźmian | 479
Oda na pokój w roku 1809 | 480
Oda na pożar Moskwy w r. 1812 napisana | 481
Do tańczącego Krakowa | 483

- Do Zofii Przewłockiej przepisującej „Czarneckiego” | 483
Ludwik Osiński | 485
Oda na cześć Kopernika | 486
Do ogródka | 489
Myśl o piękności | 491
Franciszek Wężyk | 493
Do poezji | 494
Oda na powrót wojska polskiego do stolicy | 497
Franciszek Dzierżykraj Morawski | 499
Oda na przybycie wojska polskiego | 500
Nowy Parnas | 501
Parchatka | 503
Bruno Kiciński | 507
Ludmiła w Ojcowie | 508
Wspomnienie i nadzieja | 509
Do Laury | 509
Los i okoliczność | 509
Tęsknota do lasu | 510
Stanisław Starzyński | 511
Krakowiak | 512
Maj | 512
Słowik | 513

KOMENTARZ

- Nota edytorska | 517
Przypisy | 519
Słownik nazw mitologicznych | 571
Alfabetyczny spis autorów | 575
Alfabetyczny spis utworów | 577
Spis ilustracji | 583